

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	20-1/24-06278-013
Otsuse kuupäev	30. sept 2024
Komisjoni koosseis	Esimees Jüri Aava
Tarbija	
Kaupleja	BaltBid Estonia OÜ, 14755038
Tarbija nõue	Lepingust taganemine.
Asja läbivaatamise aeg	29. aug 2024

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Kaebuse kohaselt ostis tarbija 20.02.2024 kauplejalt kasutatud avariilise sõiduki. Tarbija tasus sõiduki eest 9200 eurot. Kauba kättesaamisel märkas tarbija, et autol oli mitmeid defektne, millest kaupleja ei olnud tarbijat teavitanud. Tarbija leidis autolt järgmise vead, mida müügikuulutuses ei olnud märgitud:

1. Fotode järgi oli autos 800 kilomeetri jagu kütust, kuid auto jõudis kohale peaaegu tühja paagiga.

2. Auto kerel olid mitmed defektid, mida kuulutuses ei olnud märgitud ega kirjeldatud (suured kriimustused, korrosioon).

3. Kõige olulisem: VIN koodi juures oli kahjustus, mida kaupleja ei olnud maininud. Avarii tagajärjel oli VIN number pragunenud. Kauplejale ei saanud see defekt nägemata jääda, sest müügikuulutust üles pannes oli kaupleja kontrollinud auto VIN koodi, et see auto kirjelduse juurde lisada. Seega on kaupleja VIN numbri defekti varjanud, mistõttu ei ole tarbijal võimalik autot Lätis registreerida. VIN numbri parandamiseks tuleb tellida uus varuosa.

Tarbija võttis defektide avastamisel ühendust kauplejaga ning teatas, et autol on mitmeid defekte, mida kuulutuses ei olnud märgitud, ning seetõttu soovib ta auto tagastada. Lisaks ei ole tarbijal võimalik autot Lätis registreerida VIN numbri kahjustuse tõttu. Kaupleja pakkus kompenseerida 317 eurot. Tarbija ei ole kaupleja pakutud lahendusega nõus ning soovib tagastada defektse toote. Lisaks soovib tarbija hüvitist värvitööde eest, mis tarbija tegi autole enne registreerimisele minemist. Värvitööde eest tasus tarbija 641.30 eurot. Tarbija soovib auto tagastada ja saada tagasi 9841.30 eurot.

Tarbija täiendav seisukoht: 1. Puuduv kütus - Kaupleja müüdav auto ostetakse tehtud fotode järgi. Kuulutus ei viita sellele, et keegi kolmas isik võib kaupleja valduses olevast autost midagi katki teha või välja võtta. 2. Kuulutuses mainimata defektid – tarbija ei ole nõus, et need kahjud ei ole märkimisväärsed. Nendega kaasnevad üsna suured rahalised kulud, mis ei ole võrreldavad kaupleja tehtud pakkumisega. 3. Katkine VIN-number - Kui autot hakatakse müüma, tuleb kontrollida VIN-numbrit kerel ja dokumentidel. Vastasel juhul ei ole võimalik auto ehtsust kontrollida.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja selgitas esmalt, et müüakse autot ja mitte kütust, on võimalik, et eelmine omanik

võttis kütuse autost välja enne müügitehingut ning seega ei ole tarbija esitatud kütuse nõudel alust. Teiseks selgitas kaupleja, et tarbija märgitud puudused ei ole olulised võrreldes nende defektidega, mis on kuulutuses välja toodud. Lisaks annab kaupleja alati võimaluse ja kohustuse, et ostja peab sõiduki enne lepingu sõlmimist isiklikult üle vaatama. Samuti on kuulutuses märgitud, et lisaks väljatoodud defektidele võib sõidukil olla täiendavaid puuduseid, sest tegu on 8 aastat vana autoga, mis on osalenud avariiis. Kolmandaks märgib kaupleja, et ta ei olnud teadlik VIN-koodi defektist, sest auto andmed olid esitatud Transpordiameti info põhjal ning kaupleja ise ei kontrollinud auto VIN-koodi. Kuna avariiis oli kannatada saanud auto esiosa, siis oli mõistetav, et muude defektide seas võis kahjustada saada ka VIN-kood.

Kaupleja vastas tarbija seisukohtadele, et iga oksjonil osaleja saab täita hoolsuskohustust ning sõidukiga kohapeal tutvuda, soovi korral ka korduvalt. Kõik sõidukil esinevad vigastused olid tekkinud enne sõiduki oksjonile panemist, seega said kõik sõiduki ostmisest huvitatud isikud selle kahjustuste ja muude omadustega kohapeal tutvuda. Kaupleja ei vastuta tarbija poolt eeldatud omaduste puudumise eest. Tarbija oleks saanud lisainfot küsida ka telefoni või e-kirja teel, kuid seda ei tehtud. Nüüd tagantjäreli sellistele asjaoludele tuginedes sõiduki tagastamist nõuda on põhjendamatu. Lisaks selgitab kaupleja, et neil ei ole kohustust VIN numbrit pildistada või kontrollida ning kaupleja võib lähtuda sõidukiga kaasas olevast dokumentatsioonist, eelkõige Transpordiameti poolt väljastatud tehnilisest passist. Muudes aspektides jäi kaupleja oma varasematele seisukohtadele.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastas tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 217 lg 1 kohaselt peab asi vastama lepingutingimustele ning lg 2 p-i 1 kohaselt loetakse asi lepingutingimustele vastavaks, kui selle kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad kokkulepitud tingimustele. Müüja vastutab asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem (VÕS § 218 lg 1 esimene lause). Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 22). Müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS § 221 lg 2);
- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Avariilise sõiduki müügileping sõlmiti poolte vahel oksjoni keskkonnas 24.02.2024. Komisjon nõustub kauplejaga, et müügilepingu esemeks oli avariiline sõiduk, mitte sõiduki olev kütus. Tarbijal oli enne müügilepingu sõlmimist piisava hoolsuse korral võimalus ostetava sõidukiga tutvuda ning veenduda isiklikult müüdava sõidukil seisukorras. Tarbija

seda võimalust ei kasutanud. Kauplejalt ei saa nõuda, et müües oksjonil 8 aasta vanust avariilist sõidukit kajastab ta fotodel kõik võimalikud sõiduki avariilased kahjustused. Samuti ostja, ostes avariilise sõiduki, ei saa eeldada, et sõidukil esinevad üksnes fotodel visuaalselt näha olevad kahjustused. Komisjon leiab, et tarbija pretensioonid ning nõuded on seetõttu paljasõnalised ning tõendamata.

Komisjon märgib, et VÕS § 223 lg 5 kohaselt võib ostja müügilepingust taganeda, kui lepingutingimustele mittevastavus on oluline. Tarbijalemüügi korral eeldatakse, et lepingutingimustele mittevastavus on oluline. Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta (lahendid 3-2-1-57-11 p 28; 3-2-1-34-13 p 14), et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus, tarbija esitas lepingust taganemise avalduse komisjoni vahendusel hiljemalt 07.05.2024, kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. Komisjoni hinnangul on Riigikohtu seisukoht kohaldatav ka lepingut taganemise puhul VÕS § 223 alusel. Komisjon leiab, et ehkki formaalsed alused lepingust taganemises on täidetud, puuduvad lepingust taganemiseks materiaalsed alused.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava
/allkirjastatud digitaalselt/